

Lääne Viru MINU EESTI MÖTTETALGUD

PEAPROOV

4. aprill 2009

1. mail leiavad üle Eesti aset möttetalgud, mille eesmärk on üheskoos leida tänastele põletavatele küsimustele häid ja loovaid lahendusi ning muuta elu Eestis paremaks. Möttetalgud käsitlevad olulisi teemasid nii kogukondlikul kui ühiskondlikul tasandil. Veelgi enam, igal inimesel sõltumata vanusest, sotsiaalsest kuuluvusest, haridustaustast, keeleoskusest on võimalus selles osaleda.

Mõttekojas kohtuvad talgujuht, kojavanem ja palju talgulisi. Hea talgujuht (koolitaja) on eelnevalt loonud kontakti mõttekoja vanemaga, vajadusel külastanud ka kohta ning tutvunud ruumidega. Ta saabub kohta varem ning tagavad koos kojavanemaga ruumide valmisoleku. Soovi korral võib talgujuht kaasa võtta ka mõne isikliku toetaja, abistaja, kes aitab näiteks kokkuvõtete tegemisel. Talgujuhid on aprillis osalenud ettevalmistaval kohtumisel/koolitusel, kus nad on saanud terviku ülevaate 1. mai möttetalgute ülesehitusest.

Igas mõttekojas on konkreetsed ühiskondlikud teemad, mis on eelnevalt valitud. Internetikeskkonnas on võimalik tutvuda teemapüstituse ja võtmeküsimustega. Eelnev tutvumine teemadega aitab häälestada talgujuhti. Kuigi möttetalgute formaat on paljude erinevate inimeste eelnevas koostöös sündinud, siis kohapeal annab just talgujuht oma isikupäraga sellele tõelise värvingu.

Mõttekoja struktuur

Ruumi ettevalmistus:

- Kojavanem on silmatorkavalt riides, (N: kannab kübarat või kaabut, rahvariietes, tervitab kõike, kingib klepsu, märgi, meene, naeratuse.....)
- Registreerimislaud ja seal nime registreerimine ning nimesildi rinnale kinnitamine – kleps N: 4 x10 cm.
- Ette on valmistatud kohvi, tee, suupisted (Pakkuge oma kohalikke teesid, jooke!)
- Ruumis on toolid paigutatud ümmarguselt (vastavalt registreerinute arvule) keskel on ring, ca 1m. Seal on tühjad A4 paberid, markerid ja ringi ümber plakatid (A3 – A1) kuhu kirjutatud suurelt teemad:
- Ruumi seintel on plakatid ja n.n. tahvel:
 - „Tahvilil“ on ülemises reas A, B; C; D; ja vertikaalsed ajad 12:00 – 12:55 ning 13:00 - 13:55. need on vestlusringide ajad. Sinna riputavad teemapüstitajad oma teemad:
 - Plakatid ruumi seintel on järgnevad:
 - **Kohal on alati õiged inimesed**
 - **Kui see algab, siis on õige aeg**
 - **Juhtuvad õiged asjad**
 - **Kui see lõppeb, siis on see lõppenud**
 - **Seadused: Kirg ja vastutus, kahe jala seadus**
- Seintel on äramärgitud värvilise A4 peale kohad A; B, C; D. Sinna koonduvad talgulised eesotsas küsimuse püstitajaga. Seal on vähemalt 1 laud, suured A1

paberid ja markerid. Toolid ringis.. Küsimuse püstitaja ärgitab välja käima ideid, et **kuidas** seda lahendada Lepitakse kokku, kes hakkab ideid paberile kirjutama

MÕTTEKOJAD AVAVAD UKSE, 10.00

Osalejate saabumine 10.15-11.00

- Osalejate saabumisel mängib muusika, võimalusel näidatakse päevaga haakuvaid videoklippe või slaidiesitlust.
- Kojavanema ja talgujuhi ülesandeks on rahvast edasi juhatada ja luua kohe alguses sõbralik ja soe õhkkond.
- Registreerimine(eraldi laud ja inimene) ja igaühele rinnale nimesilt. (kleepsuga)
- Osaleja paigaldab omatoodud koogid võlleivad lauale (keegi osalejatest võiks laua ilu eest hoolitseda. Laud ei tohiks olla ukse läheduses, inimesed jäävad sinna seisma ja liikumine on takistatud).

Koja avamine 11.00

Tervitus kojavanemalt ja talgujuhilt, eelhäälestusena inspireeriv ja loovalt kaasa kutsuv emotsionaalne ja muusikaga võrstitatud videoklipp v raadioüleskutse. Peale tervitust järgneb paariminutiline ühistegevus, mida tehakse kõikides mõttekodades üle Eesti (nt vaikne mõtteminut, kus saadetakse head soovid teele v soovitakse päevale edukat kulgemist vms).

Tutvustatakse mõttekoja ülesehitust ja kuidas mõttekojas tegutsetakse ning millistele printsiipidele tuginetakse (hea tava, kahe jala seadus, kirg ja vastutus).

Osalejad püstitavad neile südamelähedased teemad (ühiskondlikud/kogukondlikud) (soovitavalt **kuidas**) küsimuse vormis, teatavad kõigile osalejatele ning kinnitavad koos oma nimega paberi „Tahvlile“. Vestlusringid kogunevad ja jagunevad vastavalt ruumi omapärale (klassidesse, suure ruumi erinevatesse nurkadesse jne). Ajakava koos teemadega sünnib koos osalejatega. Nt mõttekojas, kus teemaks on vaimult suur, püstitab osaleja Kalle järgmise teema: Kuidas üles leida meie vaimsed väärtused ja neid edasi kanda?

Iga teema püstitaja võtab vastutuse selle eest, et vestlusringis läbikäinud mõtted, ideed saavad paberile jäädvustatud. Iga vestlusringi tutvustab kokkuvõtteringis ühte parimat ideed/lahendust.

Vestlusringide algus 12.00

- I vestlusring 12-12.55,
- II vestlusring 13-13.55

Vestlusringid kestavad ca 1h, kokku on kaks vestlusvooru. Inimesed võivad toetudes kahe jala seadusele liikuda ühest vestlusest teise. Talgujuht ärgitab ühes vestlusringis arutlema ühiskondlikel ja teises kogukondlikel teemadel, kuid lõplik valik on inimeste endi teha.

Vestlusringide ajal võib täita erinevaid rolle, olla nn mesilane või liblikas.

Esimene liigub ühest vestlusest teise, vahetevahel oma mõtteid jagades ning midagi kaasa võttes. Liblikas võib niisama omaette istuda ja mõtiskleda ning järgmine hetk on tema ümber kogunenud spontaanne ja omaalgatuslik vestlusring.

Talgujuht on nn ruumi hoidja! Vajadusel vastab inimeste küsimustele. Suunab, juhendab, toetab ja innustab. Otseselt talgujuht ei sekku vestlustesse. Vajadusel, kui toimub vestlusringide vahetus võib meelde tuletada, et aeg on liikuda. Inimesed ise valivad, kas soovivad jätkata vestlusringis või liikuda edasi.

- Kui vestlusring lõppenud, siis küsimuse püstitaja riputab ideed seinale. Hiljem antakse kõigile „täpid“, et märgistaksid parimad lahendused.
-

Kokkuvõtete aeg 14-15.00

- Iga teema eestvedaja teeb ringis lühikese kokkuvõtte (2 min) vestlusringi peamisest tulemusest: idee, ettepaneku, lahenduse või konkreetse teo vormis
- Lõpuring: iga osaleja saab võimaluse jagada, mis tema jaoks oli väärtuslik, oluline. Teele anda mõne hea soovi või mõtte.
- Kojavanem kutsub laualt head paremat maitsma.

Tänamine!

Videoülevõtted, arvutisse sisestamine 15.00-15.30

- veebikaamerasse teeb (soovi korral) lühikese kokkuvõtte tulemustest. Veebiülevõtted on esimesel võimalusel nähtaval veebis.
- Iga talgujuht sisestab eestvedajate paber-kokkuvõtete järgi e-kokkuvõtte, mis on samuti veebikeskkonnas kättesaadav ja osalejatele loetav.
- Lisaks e-kokkuvõttele ja veebiülevõttele on igal osalenul võimalik mõttekoja juurde üles laadida samal päeval tehtud videoid ja pilte, et anda edasi emotsiooni toimumust.

AVATUD RUUM

Avatud Ruumi meetod on üks viis, kuidas läbi viia inspireerivaid koosolekuid ja kohtumisi. Osalejad ise kutsuvad kokku ja viivad läbi paralleelselt mitmeid vestlusringe, kuid vestluste keskseks teemaks on eelnevalt püstitatud strateegilise olulisusega teema/küsimus.

Vt. www.openspaceworld.org

Printsiibid:

- Kohal on alati õiged inimesed
- Kui see algab, siis on õige aeg
- Juhtuvad õiged asjad
- Kui see lõppeb, siis on see lõppenud

Rollid:

- Eestvedaja
- Osaleja
- Mesilane
- Liblikas

Seadused:

Kahe jala seadus

KIRG JA VASTUTUS

Avatud ruum on inimeste iseorganiseerumise viis, võimalus oluliste teemade üle arutleda, ühiselt õppida, luua vastastikust dialoogi. Avatud ruumis võtavad inimesed *ise* vastutuse neile oluliste teemade üle arutlemisel ning võimalike lahenduste leidmisel. Meetod baseerub mõtteviisil, et inimesed võtavad vastutuse neile oluliste asjade toimumise eest. Inimestele iseloomulikku iseorganiseerumist toetavad neli põhimõtet:

- kohal on õiged inimesed, - kui see algab, on õige aeg,
- juhtuvad õiged asjad, - kui see on läbi, siis see on läbi.

Pärast sissejuhatust ruumihoidjate poolt, kus muuhulgas tutvustatakse avatud ruumi toimimist, ning olulisi printsiipe, pakuvad osalejad endale huvipakkuvad ja olulised teemad, määravad aja ning koha, millal kohtumine aset leiab. Seejärel saab iga osaleja registreerida ennast talle huvipakkuvate teemade arutellu. Nii tekib koos osalejatega päevakava, mis vastab osalejate endi vajadustele ning ootustele. Toetudes kahe jala seadusele, mis julgustab inimestel osaleda seal, kus neil on võimalus panustada, oma arvamust jagada, liiguvad osalejad neile huvipakkuvatesse vestlusringidesse. Iga vestluse algataja ülesandeks on olulisemad mõtted talletada; nii valmib juba ürituse jooksul erinevaid vestlustemasid ühendav materjal.